

Sygn. akt I C 1370/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej Wydział I Cywilny

w składzie: Przewodniczący SSR Bartłomiej Rajca

Protokolant: Mirosława Mękarska

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 27 lutego 2018 roku w Ś.

sprawy z powództwa (...) S.A. z/s w B.

przeciwko Z. B.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie kwoty 1.488 zł (tysiąc czterysta osiemdziesiąt osiem złotych);

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 14.11.2017 r. strona powodowa (...) S.A. z siedzibą w B. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksła, w którym pozwany Z. B. zostanie zobowiązany do zapłaty kwoty 5.495,27 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 28 października 2017 r. do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że pozwany zobowiązał się poprzez podpisanie weksła dnia 11 września 2014 r. do zapłaty w dniu 27 października 2016 r. kwoty wskazanej na wekslu w wysokości 5842,27 zł. Dlatego strona powodowa wezwała pozwanego w dniu 27 września 2017 r. do wykupu weksła. Pozwany wpłacił na konto powoda kwotę 347,00 zł, jednak zaprzestał spłacania reszty roszczeń. Strona powodowa zgodnie z pkt. 13.1 umowy żąda odsetek umownych za opóźnienie wynoszących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. (...) sp. z o.o. widniejąca jako remitent na wekslu w okresie od września 2014 r. do marca 2015 r. przeszła restrukturyzację polegającą na podziale przez wydzielenie do (...) sp. z o.o., a następnie połączeniu (...) sp. z o.o. z (...) S.A. (...) sp. z o.o. wstąpiła w prawa (...) sp. z o.o. wynikające z posianego weksła na podstawie umowy przelewu wierzytelności wekslowej zawartej w dniu 18 grudnia 2014 r. i wydania dokumentu weksła pomiędzy cedentem a cesjonariuszem. Cedenta i cesjonariusza reprezentowali pełnomocnicy na podstawie pełnomocnictwa z dnia 18 grudnia 2014 r. umocowani przez reprezentantów każdej ze spółek do zawarcia umowy przelewu wierzytelności. Na podstawie tej umowy doszło również do przekazania weksła przez (...) sp. z o.o. na rzecz (...) sp. z o.o. Następnie doszło do połączenia (...) sp. z o.o. z (...) S.A. na podstawie art 492 § 1 pkt. 1 k.s.h. Powód wstąpił we wszystkie prawa przysługujące (...) sp. z o.o. w tym nabył prawo do dochodzonej pozwem wierzytelności wekslowej (art. 494 § 1 k.s.h). (...) sp. z o.o. z (...) S.A. zostało zarejestrowane w dniu 26 lutego 2015 r. przez Sąd Rejonowy w Bielsku – Białej Wydział VIII Krajowego Rejestru Sądowego sygn. akt BB. VIII.Ns-REJ.KRS/(...).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zarzucił

nieudowodnienie przez stronę powodową skutecznego przeniesienia wierzytelności wekslowej w drodze cesji wierzytelności, w konsekwencji brak legitymacji czynnej strony powodowej. Pozwany zakwestionował umowę cesji wierzytelności z uwagi na fakt, że dokument ten nie jest podpisany, zatem nie stanowi on dokumentu prywatnego w rozumieniu art. 245 k.p.c.. Znaki graficzne naniesione na dokumencie cesji wierzytelności nie spełniają bowiem minimalnych wymogów stawianych podpisowi. W miejscu, w jakim złożony został podpis przez cedenta, znajduje się znak graficzny ograniczający się do symbolu nie będącego nawet literą. Brak podpisu nie sanuje także fakt przystawienia w miejscu, w którym powinien znajdować się podpis cedenta pieczęci imiennej. Podpis musi być bowiem własnoręczny. Pieczęć imienna nie korzysta z przymiotu własnoręczności i nie może zastąpić podpisu ani uzupełnić braków odręcznego znaku postawionego na umowie. Nawet przy założeniu, że oba ze znaków stanowią parafę, to nie stanowią one podpisu. Wobec braku podpisów na umowie cesji wierzytelności z dnia 18 grudnia 2014 r. dokument ten nie może stanowić dowodu w procesie ale także jest nieważny z uwagi na brak dowodu na złożenie zgodnych oświadczeń woli przez strony umowy. Konsekwencją braku podpisów jest brak możliwości uznania umowy cesji wierzytelności z dnia 18 grudnia 2014 r. za dowód z dokumentu zatem okoliczność posiadania przez powoda legitymacji czynnej pozostaje nieudowodniona, co skutkować powinno oddaleniem powództwa w całości.

Z ostrożności procesowej pozwany podniósł zarzut wypełnienia weksla in blanco w sposób sprzeczny z deklaracją wekslową, jego uzupełnienie przez podmiot nieuprawniony. Deklaracja wekslowa wyklucza możliwość wypełnienia weksla in blanco przez podmiot inny niż (...) sp. z o.o. Tymczasem z wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 09 października 2016r. wynika, że weksel in blanco wypełniony został przez (...) S.A., który to podmiot zgodnie z treścią deklaracji wekslowej nie był uprawniony do wypełnienia weksla. Nie bez znaczenia jest także fakt, że weksel wręczony (...) sp. z o.o. opatrzony został klauzulą „nie na zlecenie”, która wyłącza możliwość indosowania weksla. Wystawca weksla działał zatem w przekonaniu, iż wyłączając możliwość przenoszenia prawa z weksla poprzez indos pozostawia go do wyłącznej dyspozycji remitenta. Strona powodowa znalazła treść deklaracji wekslowej dokonała zatem wypełnienia weksla działając w złej wierze. Weksel jako wypełniony sprzecznie z deklaracją wekslową jest nieważny.

W piśmie procesowym z dnia 21 lutego 2018 r. strona powodowa wskazała, że pozwany w toku sprawy wpłacił na jej rzecz kwotę 1488 zł, wobec tego strona powodowa ograniczyła o tę kwotę żądanie pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia, wnosząc o umorzenie postępowania w tym zakresie i zasądzenie na rzecz strony powodowej kosztów procesu i odsetek.

Strona powodowa wskazała, że dołączony do pozwu weksel in blanco z klauzulą „nie na zlecenie” wystawiony został i podpisany przez pozwanego jako weksel gwarancyjny do umowy pożyczki gotówkowej nr (...) - (...), którą pozwany podpisał dnia 11 września 2014 r. z (...) sp. z o.o. z siedzibą w B.. (...) sp. z o.o. w dniu 18 grudnia 2014 r. dokonała na podstawie art 529 § 1 pkt.4 k.s.h. podziału przez wydzielenie części majątku na rzecz (...) sp. z o.o. Przeniesiony na rzecz (...) sp. z o.o. majątek obejmował zorganizowaną część przedsiębiorstwa w tym m.in. wierzytelności wynikające z w/w umowy pożyczki. Podstawą przeniesienia majątku było porozumienie w sprawie planu podziału oraz plan podziału wraz z załącznikami z dnia 23 września 2014 r. oraz postanowienie Sądu Rejonowego w Bielsku -Białej z dnia 18 grudnia 2014 r. sygn. akt BB VIII Ns.Rej KRS (...) w przedmiocie zarejestrowania podwyższenia kapitału zakładowego (...) sp. z o.o. Przejście uprawnień z weksla zostało wykazane dokumentem – umową cesji wierzytelności wekslowej z dnia 18 grudnia 2014 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. Na umowie znajdują się dane umożliwiające identyfikację osób, które ją podpisały. Następnie w dniu 26 lutego 2015 r. na podstawie art. 492 § 1 pkt. 1 ksh (...) S.A. przejęła w trybie połączenia (...) sp. z o.o. Spółka przejmująca wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki (...) sp. z o.o. jako spółki przejmowanej (art. 494 § 1 ksh).

W ocenie strony powodowej weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę wymagalnego zobowiązania pozwanego w dniu wypowiedzenia umowy pożyczki, po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty zaległych rat pożyczki. Weksel został prawidłowo przedstawiony do zapłaty pismem z dnia 27 października 2017 r. Weksel nie został wykupiony w terminie. Po wezwaniu pozwany uiszczył na rzecz strony powodowej kwotę 1488 zł, co zostało zaliczone na poczet wymagalnego zadłużenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 11 września 2014 r. pozwany Z. B. zawarł z (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. umowę pożyczki nr (...). W umowie pożyczki wskazano, że całkowita kwota pożyczki wynosi 14958,00 zł, opłata przygotowawcza wynosi 744,00 zł, wynagrodzenie umowne wynosi 1700,00 zł, koszt ubezpieczenia wynosi (...).00,00 zł, rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosi 105,57 %, roczna stopa oprocentowania wynosi 14,22 %, całkowity koszt pożyczki wynosi 11136,00 zł, zaś całkowita kwota do zapłaty wynosi 16656,00 zł. Informacja o całkowitej kwocie pożyczki i całkowitej kwocie do zapłaty została wyeksponowana na pierwszej stronie umowy pożyczki (część B umowy pożyczki). Kwota zobowiązania miała zostać zapłacona w 48 ratach po 347 zł, płatnych do dnia 9-ego każdego miesiąca począwszy od 9 października 2014 r., co wynika z pkt. 2.1 umowy oraz kalendarza spłat stanowiącego integralną część umowy.

Pożyczkobiorca zobowiązał się wystawić i przekazać pożyczkodawcy w dniu podpisania umowy weksel własny in blanco z klauzulą „nie na zlecenie”, który będzie ważny do momentu całkowitej spłaty zobowiązań pożyczkobiorcy z tytułu umowy. Pożyczkobiorca zobowiązał się także do zabezpieczenia spłaty pożyczki poprzez wyrażenie zgody na objęcie go ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy ubezpieczenia i zwrot kosztów tego ubezpieczenia (7.1-7.2).

Zgodnie z pkt. 11.1 umowy pożyczki pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i wypełnić weksel, jeżeli pożyczkobiorca nie zapłaci w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Pożyczkodawca w wypadku wypowiedzenia umowy ma prawo na wekslu in blanco wpisać datę i miejsce zapłaty oraz kwotę nieprzekraczającą kwoty należnej pożyczkodawcy do zapłaty tytułu pozostałej niespłaconej kwoty pożyczki, wynagrodzenia umownego oraz naliczyć i wpisać dla całkowitej kwoty pożyczki maksymalną wysokość odsetek umownych na poziomie czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP z dnia zawarcia umowy lub kwotę w wysokości do 20 % z pozostałej do zapłaty faktycznej całkowitej kwoty pożyczki tytułem poniesionych kosztów windykacji i kwotę wynikającą z tabeli opłat (pkt.11.2).

Dowody:

umowa pożyczki gotówkowej z dnia 11 września 2014 r. k. 46-50

kalendarz spłat k. 51

wyciąg z umowy ubezpieczenia k. 52

Na zabezpieczenie zwrotu pożyczki udzielonej przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) - (...) z dnia 11 września 2014 r. w kwocie 16656,00 zł oraz wykonania innych zobowiązań wynikających z tej umowy pozwany złożył do dyspozycji (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. weksel in blanco. Pozwany upoważnił (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. do wypełnienia weksla, a w szczególności wpisania domicyliatu i wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą jego zadłużeniu łącznie z kosztami sądowymi. Warunkiem uprawniającym pożyczkodawcę do wypełnienia weksla było m.in. opóźnienie w płatności pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności skutkujące wypowiedzeniem umowy po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Dowód:

deklaracja wekslowa wystawcy weksla k. 54

(...) sp. z o.o. w dniu 18 grudnia 2014 r. dokonała na podstawie art. 529 § 1 pkt.4 k.s.h. podziału przez przeniesienie części majątku na rzecz (...) sp. z o.o. Przeniesiony na rzecz (...) sp. z o.o. majątek obejmował zorganizowaną część przedsiębiorstwa w tym m.in. wierzytelności wynikające z w/w umowy pożyczki.

W dniu 26 lutego 2015 r. na podstawie art. 492 § 1pkt. 1 ksh (...) S.A. przejęła w trybie połączenia (...) sp. z o.o. Spółka przejmująca wstąpiła z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki (...) sp. z o.o. jako spółki przejmowanej (art. 494 § 1 ksh).

Dowody:

odpis z (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. k. 13-15

odpis z (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. k. 16-17

odpis z (...) S.A. z siedzibą w B. k. 18-19

Strona powodowa pismem z dnia 11 września 2017 r., wezwała pozwanego do zapłaty zaległości w zapłacie, z tytułu zawartej umowy pożyczki, rat wymagalnych w dniu 9 sierpnia 2017 r. i 9 września 2017 r. w terminie 7 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki. Pismem z dnia 27 września 2017 r., którego pozwany nie odebrał pomimo awiza, strona powodowa wypowiedziała umowę, stawiając pożyczkę w stan natychmiastowej wymagalności. Strona powodowa wypełniła weksel in blanco podpisany przez pozwanego na kwotę 5842,27 zł oznaczając termin płatności na dzień 27 października 2017 r.

Dowody:

karta klienta k. 55-56

wezwanie z dnia 11 września 2017 r- k. 57

kopia książki nadawczej- k. 59-60

wypowiedzenie z dnia 27 września 2017 r. – k. 58

wraz z kopią książki nadawczej – k. 61-63

wydruk ze strony (...) - k.64-65

weksel własny - k. 72

Sąd zważył co następuje :

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Strona powodowa dochodzi swoich roszczeń na podstawie weksla. Dołączony do pozwu weksel in blanco z klauzulą „nie na zlecenie” podpisany został przez pozwanego jako weksel gwarancyjny zabezpieczający umowę pożyczki gotówkowej (...) - (...), którą pozwany podpisał w dniu 11 września 2014 r. z (...) sp. z o.o. z siedzibą w B..

Weksel jest papierem wartościowym o cechach określonych ściśle przez ustawę - Prawo wekslowe z dnia 28 kwietnia 1936 r. (Dz. U. Nr 37, poz. 282 z późn. zm.), która charakteryzuje treść zobowiązania wekslowego, jak również jego skutki. Weksel stanowi materialny wyraz bezwarunkowego i abstrakcyjnego zobowiązania pieniężnego osób, których podpisy figurują na tym dokumencie. Weksel własny jest odbiciem zobowiązania jego wystawcy, który jest głównym dłużnikiem wekslowym. Istotą zobowiązania wekslowego jest jego samodzielny i abstrakcyjny charakter. Oznacza to, że obowiązek zapłaty określonej sumy pieniężnej wynikającej z weksla jest niezależny od istnienia i ważności tzw. stosunku podstawowego, czyli umowy, jednostronnej czynności prawnej, innego stosunku prawnego leżącego u podstaw zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Dłużnik wekslowy nie może podnosić zarzutów z tytułu wspomnianego stosunku podstawowego, albowiem nawet nieważność takiego zobowiązania, czy też jego wady nie mają wpływu na kwestię dochodzenia roszczeń z weksla. Posiadacz weksla może wytoczyć na jego podstawie powództwo przeciwko wszystkim dłużnikom wekslowym, chociażby nie zawarł z nimi żadnej umowy.

Poprawność wypełnienia weksła, tj. zgodność jego elementów z wymogami ustawy decyduje o możliwości dochodzenia roszczeń wekslowych. Fakt umieszczenia na wekslu wszystkich wskazanych przez ustawodawcę elementów decyduje o możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń wekslowych. W przypadku weksła własnego są to: 1) nazwa "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono; 2) przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej; 3) oznaczenie terminu płatności; 4) oznaczenie miejsca płatności; 5) nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana; 6) oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksła; 7) podpis wystawcy weksła (art. 101 ustawy).

Prawo wekslowe dopuszcza możliwość wystawienia weksła, który w chwili wystawiania nie zawiera wszystkich elementów niezbędnych dla jego ważności określonych w art. 1 i 2 oraz 101 i 102 ustawy prawo wekslowe. Weksel własny in blanco jest to dokument zawierający co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Z chwilą uzupełnienia weksła in blanco zgodnie z wolą wystawcy lub akceptanta i w sposób nadający mu cechy weksła własnego lub trasowanego staje się on wekslem. Dla stwierdzenia ważności dokumentu wekslowego wystarczającym jest, że zawiera on elementy wskazane w art. 1 lub 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U. Nr 37 poz. 282 ze zm.). Przedstawiony przez stronę powodową weksel zawiera niewątpliwie wszystkie niezbędne dla jego ważności elementy.

Weksel in blanco może być przedmiotem obrotu zarówno przez indos jak i na podstawie przepisów prawa cywilnego m.in. przelew wierzytelności połączony z wydaniem dokumentu, dziedziczenie, a następnie wypełniony przez nabywcę i przedstawiony do wykupu z uzyskaniem tytułu do dochodzenia roszczenia z weksła w razie braku zapłaty dłużnika. Nabycie weksła przed wypełnieniem wywołuje skutki cesji. Uzupełnienie weksła jest prawidłowe, jeżeli dokona go uprawniony podmiot, przy czym w następstwie tego uzupełnienia nie może on uzyskać więcej praw niż jego poprzednik. W tym przypadku obieg niewypełnionego weksła różni się od zasad prawa wekslowego (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012r., sygn. I A Ca 97/12).

Pozwany zakwestionował umowę cesji wierzytelności wekslowej z uwagi na brak podpisu na dokumencie. Podniósł brak legitymacji czynnej po stronie strony powodowej. Zarzucił brak wykazania przez stronę powodową skutecznego przeniesienia wierzytelności wekslowej w drodze cesji wierzytelności oraz fakt wypełnienia weksła in blanco w sposób sprzeczny z deklaracją wekslową i jego uzupełnienie przez podmiot nieuprawniony. Zdaniem pozwanego znaki graficzne naniesione na dokumencie cesji wierzytelności nie spełniają minimalnych wymogów stawianych podpisowi. W miejscu w jakim złożony został podpis przez cedenta znajduje się znak graficzny ograniczający się do symbolu nie będącego nawet literą. Brak podpisu nie sanuje także fakt przystawienia w miejscu, w którym powinien znajdować się podpis cedenta pieczęci imiennej albowiem podpis musi być bowiem własnoręczny. Pieczęć imienna nie korzysta z przymiotu własnoręczności i nie może zastąpić podpisu ani uzupełnić braków odręcznego znaku postawionego na umowie. Nawet przy założeniu, że oba ze znaków stanowią parafę to nie stanowią one podpisu. Konsekwencją braku podpisów jest brak możliwości uznania umowy cesji wierzytelności z dnia 18.12.2014 r. za dowód z dokumentu zatem okoliczność posiadania przez powoda legitymacji czynnej pozostaje nieudowodniona.

Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, że w toku sprawy strona powodowa nie wykazała dostatecznie faktu przeniesienia na jej rzecz wierzytelności dochodzonej przeciwko pozwanemu. Zgodnie z art. 509 § 1k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W myśl § 2 tego artykułu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Wedle art. 511 k.c. jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również stwierdzony pismem. Tym samym skoro w rozpatrywanej sprawie wierzytelność stwierdzona była pismem ustawodawca nałożył na strony obowiązek zachowania formy pisemnej przelewu wierzytelności z podpisami osób upoważnionych do tejże czynności. Obowiązujące ustawodawstwo nie wskazuje wyraźnie jaka ma być treść podpisu i w jaki sposób ma on być wykonany. Odpowiedzi na to pytanie trzeba zatem szukać, mając na uwadze całokształt materiału normatywnego oraz dyrektywy wynikające z języka, a także z funkcji, jaką pełni przepis mówiący o podpisie. O podpisie jest mowa w art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282), lecz także w innych przepisach tej ustawy, jak

również w przepisach kodeksu cywilnego, kodeksu handlowego, kodeksu postępowania cywilnego, ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. - Prawo czekowe (Dz. U. Nr 37, poz. 283), ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 22, poz. 91) oraz w przepisach innych aktów normatywnych wchodzących w skład systemu prawa cywilnego. Z art. 78 zd. 1 k.c., według którego do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli, wynika wymaganie własnoręczności podpisu.

Składając podpis na dokumencie obejmującym oświadczenie woli, podpisujący wyraża wolę wywołania określonych skutków prawnych, daje jednocześnie wyraz temu, że dokument zawiera ostateczną, a nie jedynie projektowaną treść danego oświadczenia, że oświadczenie to jest zupełne, oraz że pochodzi od osoby podpisanej. Można zatem przyjmować, że skoro podpis jest napisanym znakiem ręcznym określonej osoby, to powinien on wskazywać tę osobę, a więc przedstawiać nie tylko jej charakter pisma, ale i dane, które ją indywidualizują. Należą do nich, między innymi, imię i nazwisko, przy czym funkcję indywidualizującą pełni przede wszystkim nazwisko.

Z punktu widzenia semantyki podpis oznacza "nazwisko (imię), rzadziej godło, inicjały, napisane zwykle własnoręcznie", natomiast podpisać się - to "napisać własnoręcznie swoje nazwisko (imię), rzadziej godło, inicjały; zaświadczyć, stwierdzić coś swym podpisem" (por. Słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1978, t. 2, s. 743). W praktyce obrotu prawnego, obok podpisów czytelnych, spotyka się podpisy niezupełnie czytelne, a także podpisy nieczytelne. Przyjmując, że podpis może być wykonany w sposób nie dający się odczytać, należy rozważyć, czy oznacza to, że może on przybrać dowolną postać pisanego znaku ręcznego i czy tym samym podpisem są również parafy, skrót podpisu lub inicjały. Inicjały to początkowe litery imienia i nazwiska. Parafa oznacza "skrót podpisu zwykle urzędowego; inicjały podpisującego dokument, list" (por. Słownik języka polskiego, PWN, Warszawa 1978, t. 2, s. 601). Należy odróżnić pojęcie parafy od skrótu podpisu. Parafa oznacza znak ręczny składający się z inicjałów, skrót podpisu to skrócony podpis przez pominięcie niektórych liter w celu uczynienia go krótszym. Parafa stanowi sposób sygnowania dokumentu, mający świadczyć o tym, że jest on przygotowany do złożenia podpisu.

Podzielić zatem należy pogląd zaprezentowany przez pozwanego, zgodnie z którym podpis musi obejmować co najmniej nazwisko. Z wymagania tego wynika, że nie chodzi o dowolną postać pisanego znaku ręcznego, lecz o napisane nazwisko. Wymaganie podpisania nazwiskiem to wymaganie napisania swojego nazwiska. Nazwisko to może być skrócone. Pomijanie niektórych liter, zwłaszcza samej końcówki nazwiska, jest w praktyce obrotu prawnego powszechne. Ma ono charakter względny, gdyż podpis, obejmujący w intencji podpisującego pełne nazwisko, może swoim wyglądem przedstawiać się jako skrócony. Nie można zatem formułować ogólnych wskazań co do długości lub kształtu podpisu, poza tym, że ma on stanowić napisane nazwisko, niekoniecznie czytelnie, ale w sposób charakterystyczny dla osoby podpisanej. Istotne jest bowiem to, by napisany znak ręczny, przy całej tolerancji co do kształtu własnoręcznego podpisu, stwarzał w stosunku do osób trzecich pewność, że podpisujący chciał podpisać się pełnym swoim nazwiskiem oraz że uczynił to w formie, jakiej przy podpisywaniu dokumentów stale używa. Takiej pewności nie stwarzają same inicjały, czyli parafa, toteż nie mogą być one uznane za podpis (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 grudnia 1993 r. III CZP 146/93 OSNC 1994 nr 5 poz.94, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2016 r. II CSK 518/15, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 1997 r. II CKN 153/97).

Przedłożona przez stronę powodową umowa cesji wierzytelności wekslowej pomiędzy (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. a (...) sp. z o.o. z siedzibą w B. z dnia 18 grudnia 2014 r. zabezpieczającej wierzytelność w stosunku do pozwanego z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 11 września 2014 r. zawierająca parafę w miejscu podpisu nie stanowi zatem dokumentu prywatnego. W przypadku dokumentu prywatnego dokument ten stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, przy czym wnioski domniemania wynikają z samego faktu przedłożenia dokumentu. Przyjąć zatem należy, że wobec skutecznego zakwestionowania powyższej umowy, to na stronie powodowej, zgodnie z art. 6 k.c., spoczywał ciężar wykazania, że do cesji wierzytelności wekslowej rzeczywiście doszło. W ocenie Sądu strona powodowa obowiązkowi temu nie podołała. Uznać zatem należało, że uzupełnienie weksla in blanco przez (...) S.A. było nieprawidłowe, albowiem dokonał tego podmiot nieuprawniony.

Z powyższą okolicznością koresponduje również słusznie podniesiony przez pozwanego zarzut wypełnienia weksla in blanco, stanowiącego podstawę faktyczną pozwu w niniejszej sprawie, w sposób sprzeczny z deklaracją wekslową.

Weksel in blanco może stanowić przedmiot obrotu jeszcze przed jego wypełnieniem. Jednakże założenie to pozostaje aktualne jedynie w sytuacji, gdy treść deklaracji wekslowej wskazuje na możliwość uzupełnienia weksla przez podmiot inny niż pierwotny wierzyciel (tak m.in. SN w wyroku z dnia 09.09.2004 r., II CK 499/03). Deklaracja wekslowa, którą podpisał pozwany, do weksla w niniejszej sprawie wyklucza możliwość wypełnienia weksla in blanco przez podmiot inny niż (...) sp. z o.o. Deklaracja wekslowa zawiera bowiem zapisy wskazujące wprost na podmiot jedynie uprawniony do uzupełnienia weksla. Świadczą o tym zapisy o treści: „w załączeniu składam do dyspozycji (...) Sp. z o.o. w B. weksel in blanco z mojego wystawienia” oraz (...) Sp. z o.o. do wypełnienia weksla. W szczególności upoważniam (...) Sp. z o.o. do wpisania domicylatu i wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą mojemu zadłużeniu w (...) Sp. z o.o. łącznie z kosztami sądowymi”. Tymczasem z wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 27 września 2017r. wynika, że weksel in blanco wypełniony został przez (...) S.A., który to podmiot zgodnie z treścią deklaracji wekslowej nie był uprawniony do wypełnienia weksla. Nie bez znaczenia jest także fakt, że weksel wręczony (...) sp. z o.o. opatrzony został klauzulą „nie na zlecenie”, która wyłącza możliwość indosowania weksla. Wystawca weksla działał zatem w przekonaniu, iż wyłączając możliwość przenoszenia prawa z weksla poprzez indos pozostawia go do wyłącznej dyspozycji remitenta. Strona powodowa знаła treść deklaracji wekslowej, dokonała zatem wypełnienia weksla działając sprzecznie z deklaracją wekslową. Zatem weksel jako wypełniony sprzecznie z deklaracją wekslową nie mógł spowodować powstania odpowiedzialności pozwanego jako dłużnika wekslowego w okolicznościach niniejszej sprawy.

Okoliczności te skutkowały oddaleniem powództwa z uwagi na brak legitymacji materialnej czynnej strony powodowej, o czym orzeczono w pkt. II sentencji wyroku.

W piśmie procesowym z dnia 21 lutego 2018 r. strona powodowa cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 1.488 zł, wnosząc o umorzenie postępowania w tym zakresie. Mając na uwadze skuteczne ograniczenie pozwu, postępowanie w zakresie kwoty 1488 zł należało umorzyć na podstawie art. 203 k.p.c. w zw. z art. 355 k.p.c., o czym orzeczono w pkt. I sentencji wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparto na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na zasądzoną od strony powodowej kwotę 1.817 zł składały się: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego będącego radcą prawnym – 1.800 zł zgodnie z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015 r. poz. 1804 ze zm., w brzmieniu obowiązującym na chwilę wniesienia pozwu w niniejszej sprawie) i opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji.